

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/75/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1507222919
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Svetlovská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1507222919.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľky: O. J., F.. XX. XX. XXXX, T. F. X, Š., zast. JUDr. Dagmar Farkašovou, advokátkou so sídlom Štúrova 11, Bratislava, proti odporcovi: O.. H. Š., F.. XX. XX. XXXX, T. T. XX, T., zast. JUDr. Milanom Hanulom, bytom Šustekova 2, Bratislava, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava V zo dňa 14. novembra 2014, č. k. 6C 257/2007-393, takto

rozhodol:

Odvolačný súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa rozhodol o náhrade trov predmetného konania tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozhodol tak po predchádzajúcom zrušení rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 07. marca 2012, č. k. 6C 257/2007-322 v časti náhrady trov konania, a to rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 04. marca 2014, č.k. 5Co 264/2012, ktorý prvostupňovému súdu v ďalšom konaní uložil pokyn vysporiadať sa s možnosťami aplikácie ust. § 150 ods. 1 O.s.p. v danej veci za súčasného poukázania na zaužívanú právnu prax pri rozhodovaní o náhrade trov konania v konaniach o vyporiadanie BSM podľa § 142 O.s.p. Odvolací súd tiež poukázal na povinnosť presvedčivého odôvodnenia nového rozhodnutia tak, aby malo všetky náležitosti v zmysle ust. § 157 O.s.p. a bolo v prípade podania opravného prostriedku preskúmateľné.

Prvostupňový súd svoje opätovné rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil po právnej stránke ust. § 142 ods. 2 O.s.p., nakoľko každému z účastníkov konania sa dostala 1-ica z hodnoty súdeného majetku, a teda nie je možné hovoriť o prevažnom úspechu v spore niektorého z účastníkov. Vyslovil tiež názor, že vzhľadom na charakter konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov je spravodlivé, aby trovy konania, ktoré účastníkom vznikli, znášal každý sám. Z uvedených dôvodov rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Proti preskúmanému uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka, navrhla napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmeniť tak, že súd odporcovi uloží povinnosť zaplatiť jej trovy konania vo výške 66,39 Eur, titulom uhradeného súdneho poplatku a trovy právneho zastúpenia vo výške 14.014,26 Eur, do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Prvostupňovému súdu v odvolaní s odkazom na ust. § 226 O.s.p. vytkla, že náležite nerešpektoval právne názory a pokyny vyslovené odvolacím súdom v zrušujúcom rozhodnutí, keď žiadnym spôsobom sa nevysporiadal a neodôvodnil, či v prejednávanej veci sú alebo nie sú splnené predpoklady pre aplikáciu ust. § 150 O.s.p. V rozpore s povinnosťou uloženou odvolacím súdom prvostupňový súd v prejednávanej veci neskúmal okolnosti hodné osobitného zreteľa a nevysporiadal sa ani s námietkami navrhovateľky, ako mu uložil odvolací súd. Rovnako aj napriek upozorneniu odvolacieho súdu vôbec neprihliadol na priebeh konania z procesného hľadiska, o čom svedčí aj samotná dĺžka sporu, keď v konaní začatom dňa 25. 07. 2007 bolo

prvýkrát meritórne rozhodnuté až 07. 03. 2012, a to výlučne a len v dôsledku správania sa odporcu a jeho právneho zástupcu. V ďalšom navrhovateľka poukázala na výnimočnosť aplikácie ust. § 150 O.s.p. a súdnou praxou konštatovanú potrebu riadneho a náležitého odôvodnenia aplikácie tejto právnej normy. Za nepreskúmateľné a nepresvedčivé označila odôvodnenie napadnutého rozhodnutia aj z hľadiska samotnej aplikácie ust. § 142 O.s.p. Závery, ktoré v tomto smere prijal prvostupňový súd sú výslovným ignorovaním právneho názoru odvolacieho súdu, podľa ktorého mal súd prvého stupňa pri aplikácii § 142 O.s.p. vychádzať nielen z veľkosti podielov, ktoré zo spoločného majetku nadobudol ten ktorý z manželov, ale aj z porovnania žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia vo veci samej. Nesporná je pritom podľa navrhovateľky skutočnosť, že po zohľadnení zmien žalobného petitu mala v konaní plný úspech, a to aj v časti povinnosti odporcu vyplatiť jej vyrovnací podiel, keď v návrhu žiadala vyplatenie 2.000.000,- Sk a súd odporcovi uložil povinnosť vyplatiť jej 73.741,- Eur (2.221.521,366 Sk). Z procesných okolností prípadu je tiež zrejmé, že odporca spolu so svojim právnym zástupcom opakovane v konaní spôsobovali prieťahy, čo konštatoval aj samotný súd vo svojich zápisniciach, ako aj v meritórnom rozhodnutí. V rozhodnutí sa súd nevysporiadal s týmito skutočnosťami a rovnako aj s námietkami navrhovateľky, ktorými poukazovala na to, že v priebehu konania sa práve ona usilovala o skončenie veci dohodou a za týmto účelom bola oslovená aj znalkyňa O.. I.. U.P., ktorá určila všeobecnú hodnotu bytu, avšak k uzatvoreniu dohody nakoniec neprišlo pre obštrukcie zo strany odporcu. Právny zástupca odporcu následne začal spochybňovať hodnotu bytu určenú znaleckým posudkom a poprel aj fakt, že by ho niekedy videl, a to aj napriek tomu, že odporcom sformulovaný návrh dohody vychádzal z takto stanovenej kúpnej ceny. Táto skutočnosť vyplýva aj z vyjadrení právneho zástupcu na pojednávaní dňa 11. 01. 2010, ktorý ale už na ďalšom pojednávaní toto poprel a následne muselo byť súdom nariadené znalecké dokazovanie. Obdobná situácia nastala aj s osobným motorovým vozidlom, keď právny zástupca odporcu na pojednávaní dňa 11. 01. 2010 uviedol, že súhlasí so sumou 5.311,- Eur a následne na ďalšom pojednávaní dňa 24. 02. 2011 túto namietal a opäť muselo byť vo veci nariadené znalecké dokazovanie a navrhovateľka bola nútená uhradiť s tým spojený preddavok na trovy dokazovania. Tiež poukázala aj na nadbytočné nariadenie aspoň jedného pojednávania z dôvodov na strane odporcu (napr. pojednávanie dňa 22. 02. 2012). Záverom poukázala aj na psychický tlak, ktorý na ňu odporca v priebehu konania o vyporiadanie BSM vyvíjal, v dôsledku čoho sa musela vystaňovať z bytu patriaceho do BSM a riešiť otázku bývania a nákladov s tým spojených.

Odporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu poukázal na jednotlivé okolnosti, ktoré v konečnom dôsledku, aj napriek dohode účastníkov konania o cene vecí zahrnutých do BSM, viedli z dôvodov neúmerných finančných požiadaviek navrhovateľky k pomerne častým zmenám žalobného petitu a potrebe znaleckého dokazovania. Z dôvodu zámerného predlžovania celého konania pre už uvedené neúmerné finančné požiadavky navrhovateľky, žiadal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdiť.

Odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky je dôvodné.

V rozsudku zo dňa 04. marca 2014, č. k. 5Co 263/2012, 5Co 264/2012-364 odvolací súd prvostupňovému súdu, ktorý prvýkrát argumentujúc spravodlivosťou súdneho rozhodnutia a charakterom konania o vyporiadanie BSM rozhodol o náhrade trov konania podľa § 150 O.s.p. tak, že navrhovateľke uložil povinnosť zaplatiť odporcovi náhradu trov konania vo výške 81,79 Eur; uložil povinnosť vysporiadať sa s možnosťou aplikácie ust. § 150 ods. 1 O.s.p. v danej veci a pre prípad zotrvania na použití tohto ustanovenia náležite odôvodniť správnosť tohto záveru so zreteľom na účel ust. § 150 O.s.p., ktorým je odstránenie neprimeranej tvrdosti a dosiahnutie spravodlivosti pre účastníkov konania na oboch stranách. Prvostupňový súd mal tiež riadne a presvedčivo zhodnotiť jednotlivé skutkové okolnosti prípadu, na základe ktorých navrhovateľka podala návrh na začatie konania, ako aj procesné okolnosti, ktoré prispeli k umelému vyvolaniu ďalších pojednávanií súdu a neúmerných časových prieťahov v konaní vyvolaných stranou odporcu. V prípade, ak by súd dospel k záveru, že vo veci nie sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa pre výnimočnú aplikáciu ust. § 150 ods. 1 O.s.p., odvolací súd s poukazom na argumentáciu navrhovateľky ohľadom skutkových a procesných postupov odporcu a zásadu miery úspechu či zavinenia účastníka, dal do pozornosti prvostupňového súdu zaužívanú právnu prax pri rozhodovaní o náhrade trov konania v sporoch o vyporiadanie BSM s použitím ust. § 142 ods. 1 O.s.p., pričom procesný úspech/ neúspech manželov spočíva predovšetkým vo veľkosti podielu získaného zo spoločného majetku. Upozornil aj na skutočnosť, že pri posudzovaní

pomeru procesného úspechu oboch manželov treba prihliadať i na okolnosti konkrétneho prípadu a na to, ako bola riešená otázka hodnoty a rozsahu BSM.

Odvolačný súd sa plne stotožňuje s odvolacou argumentáciou navrhovateľky, nakoľko bez akýchkoľvek pochybností je zrejmé, že súd prvého stupňa nielenže ignoroval vyššie uvedený právny názor odvolacieho súdu, ktorý je pre súd prvého stupňa podľa § 226 O.s.p. záväzný, ale súčasne v poradí druhé rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil rovnakými skutočnosťami a rovnako nepreskúmateľne ako zrušené rozhodnutie, keď opätovne konštatoval, že v spore o vyporiadanie BSM, kedy nie je možné hovoriť o prevažnom úspechu niektorého z účastníkov konania, je spravodlivé, aby trovy znášal každý účastník sám.

Navrhovateľka dôvodne namieta, že súd prvého stupňa sa v odôvodnení svojho rozhodnutia, ktoré pôvodne po právnej stránke odôvodnil ust. § 150 O.s.p., aj napriek pokynom odvolacieho súdu žiadnym spôsobom nevysporiadal s otázkou, či konkrétne okolnosti prípadu odôvodňujú alebo neodôvodňujú výnimočné použitie ust. § 150 O.s.p. Rovnako bez toho, aby prihliadol na konkrétne okolnosti prípadu, prezentované tak navrhovateľkou, ako aj odvolacím súdom, spravodlivosť rozhodnutia vyvodil opäť len z charakteru konania. Už v zrušujúcom rozhodnutí pritom odvolací súd poukázal na konštantnú súdnu prax, ktorá pri rozhodovaní o náhrade trov konania v týchto sporoch ustálila možnosť aplikácie ust. § 142 O.s.p., t. j. zásady úspechu v konaní s možnosťou korigovania prípadnej tvrdości použitím ust. § 150 O.s.p. Vzhľadom na osobitosť konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov označovaného aj prívlastkom tzv. iudicium duplex, čo znamená, že účastníci konania zaujímajú na oboch stranách sporu tak postavenie navrhovateľa, ako aj odporcu, je pri rozhodovaní o náhrade trov konania potrebné okrem veľkosti podielu získaného zo spoločného majetku zohľadniť aj jednotlivé okolnosti konkrétneho prípadu, priebeh konania, postoj účastníkov konania, snahu o mimosúdne vyriešenie sporu a pod. Prvostupňový súd sa však v odôvodnení svojho rozhodnutia žiadnym spôsobom nevysporiadal s týmito skutočnosťami, ktoré ak má byť naplnený účel občianskeho súdneho konania v podobe spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov, sa majú odraziť v spôsobe rozhodnutia o trovách konania.

Z vyššie uvedeného možno tiež vyvodiť, že súd prvého stupňa opätovne zaťažil napadnuté rozhodnutie aj vadou nepreskúmateľnosti a nedostatku riadneho a presvedčivého odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie je pritom odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i s jeho špecifickými námietkami. Prvostupňový súd sa však v odôvodnení rozhodnutia žiadnym spôsobom nevysporiadal so špecifickými a pre rozhodnutie o náhrade trov konania aj podľa odvolacieho súdu podstatnými námietkami navrhovateľky, v dôsledku čoho účastníkom konania odňal možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd musel napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, v ktorom bude úlohou súdu prvého stupňa opätovne, rešpektujúc pokyny už vyslovené odvolacím súdom v rozsudku zo dňa 04. marca 2014, č. k. 5Co 263/2012-364 rozhodnúť o náhrade trov konania a nové rozhodnutie riadne, zrozumiteľne, presvedčivo a v súlade s požiadavkami kladenými ustanovením § 157 O.s.p. odôvodniť. Odvolací súd pritom dôrazne upozorňuje súd prvého stupňa na viazanosť právnym názorom odvolacieho súdu v danej veci (§ 226 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa aj o náhrade trov oboch odvolacích konaní (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.